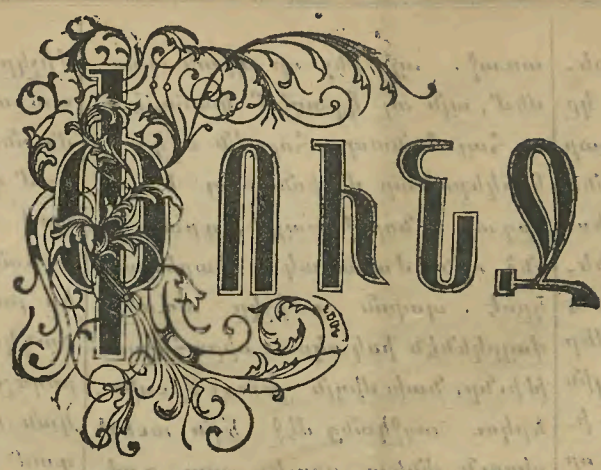

Փոստը ՇԱՅԱՅ օրերը կը հրատարակուի:
Տարեկան բաժանորդագրինք է երկու և կես արծաթ Մեծիս կանխիկ վճարելի, քի՛ մայրաքաղաքիս և իւր արտաքինաց և քի՛ գաւառաց համար:
Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կը հրատարակուի:
Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութեանը պիտի վճարէ:
Հատը 40 փարայ է, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պանֆիլ-Գաբու ջրավաճառ և գրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից խանութները:

Ծանուցման տողը 3 դուրուշ է մէկ անգամի համար: Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար:
Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ ՏԵՐԵՆ-ՏԵՐ Զ. Ա. Ալաճաճյան Կ. Պօլիս Պալլոց-Քաղար Նափիէ խան վերի յարկ քի. 16:
ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Yrménien Pountch
—46 Nafié-Han, Balouk-Pazar 46—
CONSTANTINOPLE

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՉԻ
Աւերակ և Բաղնիշ-Էն կը տկաւային Պատրիարքարանն, և հետեւեալ կը զննուեն ժողովուրդեան Գծուարին չէ հաստատել այս ցաւալի ճշմարտութիւնն: Հին, նոր և նորագոյն բաղնիք իրողութիւններ կան: Տակաւն քանի մը շաբաթ յառաջ, Գատը դիւղի աղղային երեւելիներէն երկու անձինք միջնորդելով առ Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրն և առ Վսեմ. Ատենապետ Գաղաթական ժողովոյ՝ յիշեալ գիւղի եկեղեցւոյ քարոզչին յառաջնորդութենէ Պալլոց-Քաղարի հրաժարականն ընդունիլ տուին, և հետեւեալ պատճառեղան Պալլոց-Քաղարի վիճակի բաղնիք մասին Հայոց դարձեալ անհովիտ մնալուն: և հետեւեալ պատճառեղան իրենց կոչման, ուստի ու պարտաւորութեանց հակառակ ի դաւառաւ առաջնորդական պաշտօն վարելէ խոյս տուող եկեղեցականաց ստուար թուոյն վրայ հատ մ'ալ աւելցիլու ի չոր օրինակ ալլոց: Եթէ չգաղաթին այս արտաքին աղղեցութիւնը, և եթէ Պատրիարքարանն ազատ չմնայ, բնաւ ներքին բարեկարգութիւն յուսալի չէ մեր Ազգին համար: Ընդունայն եւն ամենայն օրէնս. դրութիւնը, քանի որ չպիտի գործադրուին: Քանի որ տարի յառաջ իբրեւ օրէնք սահմանուեցաւ և հրատարակուեցաւ թէ դաւառական պաշտօնէ խոյս տուող և եկեղեցականաց պաշտօն չպիտի արուի ի Կ. Պօլիս: Այս օրինաց հաստատութենէն ետքը բաղնիք եկեղեցականը խոյս տուին, սակայն և ոչ միայն համար դործադրեցաւ օրէնքն: Այդ եկեղեցականաց ամէնքն ալ ի Կ. Պօլիս պաշտօնի վերայ են, և ամենայն հանգիստ ու բարեկեանութիւն կը վայելեն, և ոմանք կեդրոնական վարչութեան նախագահութեանը վերայ բաղնիք բարձրացած են: Նախանձախնդրութեամբ աղղային հանրական շահուց, և ցաւելով դաւառաբնակ Հայոց ներկայ իրական վերայ կառավարիմք Գաղաթական ժողովոյ որ արտաքին աղղեցութիւններէ բարձր ու անկախ դիրք մէջ գործէ, և վերջ տայ ներկայ վիճակին՝ ամէն միջոց և միջոց իսկ խտրութիւն ի դործ դրելով, որպէս զի եկեղեցականը դաւառան յուղղութիւն, և կատարեն իրենց ուստն ու պարտաւորութիւնները:

(Թղթակցութիւն Փոստին)
Դասու. 26 Յունիս 1888. — Ամսոյն 24 ին այն է կիրակի լոյս դէմ կը վախճանի տեղոյս ծերունի Տ. Մեսրոպ քահանայն: Անմիջապէս իւրմը և Մանիսա կը հեռագրուի քահանայ բերել տալուն համար, որպէս զի կատարուի

հանգուցելոյն թաղում: Սակայն օրուան ցուրտ և անձրեւային եղանակին պատճառաւ հեռագիրը ոչ ուրեք կը բռնէ. ուստի կրտսիպունք միակ քահանայով, այն է Արթ. Տ. Յուսիկ Մանիկեանի միջոցաւ թաղումը կատարել: Յուսիկը կրտսիպունք հանգուցելոյն վայել չքով կը կատարուի. Տ. Յուսիկ քահանայ իւր պաշտօնը ճշգրտութեամբ ի գործ կը դնէ, և յուղղակարութեան հանդիման կը մասնակցին տեղոյս յոյն հասարակութեան կղերական գանալ, որոց այս առթիւ մեզ եղբայրասիրաբար ցոյց տուած պատիւն ու յարգանքը ամեն դուրստէ վեր է: Ոչ միայն յոյն քահանայներ կը ընկերանան յուղղակարութեանը, այլ և իրենց աղղաւորներն իրենց անդամներ: Յուսիկը կը ընկերանան յուղղակարութեանը, այլ և իրենց աղղաւորներն իրենց անդամներ: Յուսիկը կը ընկերանան յուղղակարութեանը, այլ և իրենց աղղաւորներն իրենց անդամներ: Յուսիկը կը ընկերանան յուղղակարութեանը, այլ և իրենց աղղաւորներն իրենց անդամներ:

Ամսոյն 20 Յունիս 1888. — Արեւելք լրագրոյ 1206 թիւ թերթին մէջ եւրոպական գրուած անստորագիր կրկին նամակներ կարդացի իմ գէմ հայհոյանք ի, որ իբրեւ թէ վեհանաճարար կը ներքին ինձ պաշտօնավարութեանը միջոցին գործուած թերութեանց ամեն ինչ, և ինչ բառերով այնպէս յոսի կը ցընէի այդ գործուած իրերը. միջոց իսկ յիշատակն կըստմնեցնէ եղբր պարկեշտ անձանց ոսկերքը, և այլն: Միք այս խօսքերուն պատասխան չունինք, վասն զի թէ իրողութիւն մը չկայ յայտնուած, և թէ դրուածն անստորագիր է, այլ սակայն իմ պաշտօնավարութեան գործոց և այդ յոյս տուած բաղնիքի պարտնեցում միջոց դաւառութեանը կըստմնեցնէ. և իմ տաւոր կիցումը ղեկավար և վստահ եմ թէ մօտ ժամանակէն առաջի աշխարհի կայանուի թէ այդ պարտնեցում ճիշտներէն ազատելով Աղղային կարեւոր հաստատութիւնը և Հայ մանկաւոր դաստիարակութիւնը, որ մասին արդէն կ'ստան ի հրապարակի հրաշք օրագրութիւն և հրապարակեալ վարը այդ մի քանի անձանց, իմ պաշտօնավարութիւն օգտակար է եղած, թէ՛ զնասակար, (ակամօքները խօսին կղերա-

կանաց և եկեղեցւորաց): Դաւալ հրկիւղելոյ և Զիլէի Մուղաթային ստակներուն, որոց մասին անխորհրդէն իրենց այրած սրտի զոյրոյթը կ'ընտան մեր վրայ իւրեւնայ արարանց արժանի բառերով, դարձեալ պատասխան չունինք. զի եթէ Աղղային կեդրոնական վարչութեան անակնկալ որոշմամբ այդ վիճակէն անմիջապէս մեկնելու ստիպուած լինելով, առաջնորդական վարչարարել ըրով պատրաստի դառնաւ գումար մը տուած եմ, կրկնապատկըն սակայն թողած եմ անդառաջնորդական եկամուտներէն որք պատրիարքական կոնդակի գործութեամբ ինձ կ'արարեցին, և որոց դանձումը պաշտօնակութեանէս վերջը բեականաբար վարչութեան կ'երարեի որ Տնտեսական խորհրդոյ պաշտօն ևս կ'արարէր: Երբ վարչութիւն կ'ընէ՝ ալլոց խօսքն մայրահոգութիւն է:

Մեքէ Ե. Էրզր. Բաղնիք Նիսիս. 22 Յունիս 1888. — Կրտսիպունք հանգուցելոյն գէմքին տեղի ունենալէն, այն է՝ Բաղնիք ուսղակարութեան 1000 ոսկի փրկանք տրուելով Մ. Յարութիւն անդամ աղղաւորէն ետքը, տեղական կառավարութիւնը Նիսիսը և նորա յրթակալը աւաղակաց յարձակումներէն դերմ կ'աղղանեն: Դաւառական Մեքաւոր կ'ուստակարութեան մաս մը զօրք միջոց ի Նիսիսը մնալով իրողութեամբ և առ այս յաջողած ըլլալով, Նուրի Էֆենտի անուամբ հարկաւոր մի հրամանատարութեան տակ ՏՅ հեմէլադոր բնակութիւն հաստատած են աստ: Պատշաճ է աստ չորհակալութեամբ յիշել թէ, հարկաւոր Նուրի Էֆենտի գետ երկտասարգ թէ և, սակայն իւր լրջութեամբ, խոհական ընթացքով և պաշտօնին մէջ ունեցած հաւատարմութեամբ ի սուղ ժամանակի ամեն աղղի և ամեն դատակարար ժողովրդեան համակրելի դարձաւ: Ներկայ ամսոյ 7 ի երեկոյեան դէմ միջոցեւ Նուրի Էֆենտի Ս. Երջնդեան առթիւ պատուաւոր աղղայնոց տունը կ'այցելէ ի ընդհանրութեան, յաւակարմ զինուորական փողին ձայնը լսելով՝ զինուորաց քով կը վազէ, և ի մեծ զարմացում տեղացւոյ անմիջապէս կը մեկնի քաղաքէս իւր գործը և նմա կընկերանայ տեղացւոյ Դայմագաւ պէյը, որ մի նոյն արագութեամբ փութացած յուղղակարութիւն: Այս անմիջական պատրաստութեան և շարժման կարելի չէր անտարբեր կերպով լոկ հանդիսատես լինի և շարժառիթ չառնելու. սուղ ժամանակ յետոյ բերանէ ի բերան խմցուեցաւ թէ, Հրէքը դիւղա-

քաղաքին գայմագաւ Մուրատ պէյ՝ որ երկար ժամանակէ ի վեր աւաղակութեամբ և շահատակութեամբ նշանաւոր հանգիստցող և ամեն կողմ ահ ու սարսափ սիրող Բաղնիք աւաղակապետը ձերբակալուեալ կաշկաւորուեցաւ Նիսիսը, հուսկ ուրեմն յաջողք է տեղեկանալ որ, աւաղակաց խումբը Հրէքէն 2-3 ժամ հեռու էրգէնիս գիւղը կը գտնուի: Մուրատ պէյ այս լուրը առնելուն պէս տեղական ոստիկաններով և մօտակայ գիւղերէն 300 ի չափ զինուոր Զէրքէնիս կը հասնի այն գիւղը, և առանց ժամանակ կորուստեցուլ պաշարման տակ առնելով աւաղակաց ապստամբ տունը, յեղեկելոյ և ի Նիսիսը օգնութիւն կը խնդրէ: Ըստ պատմութեանց Բաղնիք խումբը սուր է եղեր գիւղի մը մէջ գիւղերէ հարկ եղած ժամանակ: Խմբովին յարկի մը տակ չմնալ, այլ երկու, երեք մասի բաժնուիլ, յեղեկելու ևս սոյն սուրբութեան համարաւ Բաղնիք երկու ընկերներով տան մը, և Գոյ օղլու Սիւլէյման, Մօլլա Հասան և նորա կ'ընդ մի այլ տան մէջ կը զիջուին: Առաւօտուն կառնուի, այսինքն գետ գիւղը չը պաշարուած: Բաղնիք միւս տունը գիւղերը ընկերաց մեկնելու լուր գրկելով ինք կը մեկնի առանց բանի մը տեղեկ ըլլալու, և խորհրդով թէ ընկերք ալ կ'ընան մի անալ իրեն. սակայն բարեբաղդարար նորա գործով գրապետ լինելով քիչ մը վերջ մեկնիլ կուգին: Ճիշդ այս միջոցին պաշարու մը վրայ կը հասնի և կը տեսէ Կ-Յ ժամ. աւաղակը կատարելով կարկուտի պէս կրակ կը տեղացնեն պաշարողաց դէմ, և պաշարողներէն երեք Զէրքէս գետին կը տապալեն: Մուրատ պէյ տեսնելով թէ երկար ժամանակ սպասել խիստ վտանգաւոր է, աւաղակաց ապստամբ տան վրայ կ'ալի իւր սրսկել տալով կրակ կը ձգէ. տունը կըսկի հրդեհիլ ու փրկ. սակայն աւաղակը ներսէն անդադար կրակ կ'արձակեն, և պատուհանէն ոսկի և այլ դրամ դուրս կը նետեն այն գիւրտաւորութեամբ որ թերեւս պաշարողը իրենց ուշադրութիւնը գրավմն դարձնելով փախուստ տալու յաջողին, այլ ի դուր ամէն ջանք. վերջապէս երբ Նիսիսը իրականապէս անկարող կը գտնուին՝ հարահատեալ դուրս նետուելով, Մուրատ պէյն ամենէն քաջ մարդերէն Գիւրտ Մէհմէտ անձին կը վարին լալաքին աղերսելով որ զիրենք պաշտպանէ պաշարողաց դէմ. սակայն Զէրքէսը իրենց արեւակաց գիւղերը տեսնելով կը յուզին և կատարողին յարձակելով աւաղակաց վրայ, երկսայ-

րի սուրերով ու տապալի հարուածներով կ'աղանան զնոսա, որոց գիւղերը կը արուրին ի Հրէք: Այս սպանեալք են երկու այր և մէկ կին, ինչպէս վերը գիտեցինք, Բաղնիք ընկերակցները, Բաղնիքն աւելի անդուլտ անորո՞ր Գոյ օղլու Հիւսէյնի հինգ եղբայրներէն միայն ողջ մնացող Սիւլէյման անուն կրտսեւրադոյն եղբայրն, Մօլլա Հասան կոչուած և նորա կ'ընդ. կրտսեւր թէ կնոջ և արանց մէջքի կամարներու պարունակութիւնը յալիւղտակութեան ձեռքը մնաց. նաև կը պատմուի թէ Զէրքէսը կնոջ ձեռքէն սպանուած են: Մուրատ պէյ գետ կը հետադադէ Բաղնիք հեմէլադոր չէրքէնիս ընկերակցութեամբ. նոյնպէս Թօղաթի Բաղնիք աղղային որ այժմ աստ է, մեծ ջանքեր կընէ աւաղակաց հետքը չնչելու համար. ասոնցմէ ոչ ուսող կը ջանայ Նուրի Էֆենտին: Միջոցաւ շաբաթ Գաղաթը մահալլայի կոչուած թաղին մէջ արեւաշողարդ դիւղի մը կը տեսնուի, կը ճանչցուի որ Թէփի Գոյ-քեաթիլի Գիւրտ Էֆենտին է. ոստիկանը մօտակայ գիւղեան մէջ կը գտնեն արեւան հետքը, և գիւղեան տէր թէ՛ այր և թէ՛ կին հարցաքննութեան առնուելով կ'ստուգուի որ ժամանակէ մ'ի վեր աստ ժամագործութեամբ ըզբաղող Եւրոպական թուրք երկտասարգ մ'է եղեր ոճրագործը իւր եղբոր ընկերութեամբ, որը նոյն գիւղը խոյս տուեր են քաղաքէս. սակայն կառավարութեան խուղարկութեամբ Կ-Յ օր վերջ րանուելով բանտարկուեցան. գիւղեան տէրերն ալ բանտարկեալ են՝ ոճիրը գործուելէն անմիջապէս յետոյ կառավարութեան իմաց տուած չըլլալուն և գիւղի փոյցը ձգելով արեւան հետքերը կորսնցնելու համար ձեռնարկներ ըրած ըլլալուն յանցանք: Տեղացւոյ քահանաներէն Տէր Կարապետ Հայրն որ Երջնդեան երկրորդ օր Ս. Պատարագ մատուցանելէ յետոյ, եկեղեցիէն ելել և մօտակայ տուն մը գնացեր է, անդսեղանի օրհնութեան ժամանակ յանկարծական մահուամբ ի Տէր հանգեաւ, և օժման ու թաղման արարողութիւնները վայելուչ չքով կատարուեցան: Դարձեալ, Կիւստիկեան Մեք. եղբայր Հայրը Մ. Ստեփան աղա Կիւստիկեան ամսոյ 18 ին լուսնայիլ գիւղերը յանկարծակի մեռաւ ի խոր սուգ համակելով իւր որդիքն ու աղղականները: Յաւակցութեամբ միջնորդութիւն կը մղուի յերկնից:

Վ. Ս. Սեֆերիս
Պօլիս. 11 Յունիս 1888. — Միջոցաւ Նահանգաց ժողովըրդեան ամեն դասակարգի բարոյա-

Պատրիարքը Հօր՝ ի Կ. Պօլսի և ի դաւառաւ եկեղեցեաց մէջ տեղի ունեցած բարեմարտութեանց համար, և վերստին ծանուցանել այս առթիւ թէ կատարեալ վստահութիւն ունի Հայ Ազգին հաւատարմութեան վերայ:

— Կը լսեմք թէ՛ պետական խորհուրդն ի նպատակ Պատրիարքարանի առաքելութեանց որոշում տուեր է՝ ձուլել Տիգրանի ժառանգորդաց դատին առթիւ ծաղած ամուսնական և ժառանգական խնդրոյն համար, որ՝ ինչպէս ծանօթ է, Ամին Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարման պատճառ եղող խնդրոց մին է: Հետեւեալ կը մնայ խնդրին Շահապաշեան արեւելայի, զոր Մանիսայէն ի Կ. Պօլսի զրկել կառաջարկէր Ս. Պատրիարք Հայրն:

— Կրօնական ու Բարաքական ժողովները չորեքշաբթի խառն նիստ ընդին ի խորհրդարանի Ղաւթիկոյ, նախագահութեամբ Ամին Ս. Պատրիարք Հօր, Սոյն նստին մէջ որոշուեցաւ հեռագրել առ նորընտիր Առաջնորդն Եւդոկիոյ, որպէս զի լուծելով տեղւոյն կրօնական ժողովն՝ առժամեայ ժողով մը կազմէ և վարէ ազգային գործերը: Ժամանակէ մը հետէ անհամաձայնութիւն կար յիշեալ ժողովոյ և առաջնորդին մէջ, և մէկմէկու դէմ դանդաղ տանայ գլորեր կը թափէին ի Պատրիարքարան: Եթէ քննութեամբ տեղի ունեցած է խառն ժողովոյ սոյն որոշումը, կը հետ տնի թէ կրօնական ժողովոյ դանդաղ տնեւն արդար չեն:

— Տ. Մելիքեանի եպիսկոպոս, մայրաքաղաք դալէն 10 օր ետքը, այս չորեքշաբթի հաճեալ է ելանել ի տես առ Ամին Ս. Պատրիարք Հայրն, և նորին արբաղութիւնը Ղաւթիկա դառնուելուն պատճառաւ, երեսօտեցող պատրիարքական Կեր. Փոխանորդին հետ տեսակցեր և այցատու մը ձգեալ է: Մեծութիւն ի խոնարհութեան:

— Կեսարիոյ Առաջնորդ Կեր. Տ. Տրդատ Ծ. վարդապետ Պաւլեան տեղական կառավարութեան միջոցաւ Կեսարիայէն արտաքսել տուեր է բողոքականաց Գուրգըր (երեւական) աղանդին պատկանող խումբ մը մարդիկ, յորս քահանայ ձեւացող անձ մը և կոյս աղջիկ մ'ալ կայ եղեր, որը Սէրանուամբ միութիւն մը կազմելով՝ Կեսարիոյ և թեմօրէնց մէջ կը շրջին, տեսիլներ կը տեսնեն, դուշակութիւններ կը կրեն, հիւանդներ կը բուժեն և ժողովրդեան դայթակեցողիչ ուրիշ գործոց մէջ կը գնդուին եղեր: Կեսարիոյ Կեր. Առաջնորդը դրած է զայս ի Պատրիարքարան, և Ս. Պատրիարքը արդէն տեղեկութիւն առած լինելով՝ ծանուցած էր Բ. Դրան ի պարտաւարտած անօրինութիւն:

— Ըստ առաջարկութեան դաւառական վարչութեան Ձմեռնիկոյ Պատրիարքարանն որոշեց Օրացուցի մէջ ի շարք երեւել անցիկ դասերը 1879 թ. հանդիսեալ Տ. Սարգիս Արքեպիսկոպոսի (Հասան-Ջաւադեան) 25000 քուպրիկ կտակն, որոյ տոկոսն 125 տարեկէն վերջը ինչ ինչ կարգադրութեամբ պիտի յատկանայ Հայ մանկուոյն կրթութեան և մէկ քանի ժառանգ:

Դաւորաց ուսումնարանաց բացման և մատակարարութեան, և յորմէ Ձմեռնիկոյ ազգային հաստատոց թեանց համար ալ բաժին նշանակուած է:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրեւելի կուսակալը Բ. Դրան առաջարկեր է արտաքսել Ռուս հպատակ մը, իրեն դրդուիչ, սակայն կողմնայն ուստական հիւպատոսը կընդդիմանայ՝ անխառն համարելով նորա առաջարկութիւնը:

— Կարնոյ ամբուլիանց շինութեան գործն աւարտելով՝ Բրիւլլի թնդանօթները դուրս են և ուրիշ թնդանօթներ ալ պիտի շինուին: Ետիքնէի հինգ ամբուլաց շինութիւնն ալ լրացած, թընդանօթը դեռեղուած են, և ուրիշ վեց ամբուլաց շինութիւնն ալ յառաջ կը տարուի մեծաւ փութով:

— Մայրաքաղաքի տրոցի հաշիւ, այսուհետեւ Տախիլիէի արժէքը զիջող կարծես, պարտապանին անձին յատուկ ամսաթուղթով, Սէհիմէ և Մուրաթիայի տոկոսներէ վատ, ուրիշ ուրիշ Սէրիկ և Սուրէթ չարիւն ընդունուին:

— Ամստերդամի Հասան և Մուրաթիայի ստորագրութեամբ առ թարիք լրագիր ուղղեալ հեռագիր մը բողոքելով տեղւոյն պատժական ատենի նախագահ Բարդուէֆէնտի պաշտօնավարութեան դէմ՝ ինքրած է ի դատ կոչել զնա:

— Կայսերական անձնական դանձուն նախարարութեան հովանաւորութեան ներքեւ Համիդիէ անուն ընկերութիւն մը պիտի կազմուի տեղական դրամադրոց միջոցաւ, Տիգրիս և Եփրատ գետոց վերայ նաւային կանոնաւոր երթևեկութիւն մը հաստատելու համար, և մասնաճիւղ պիտի ունենայ ի Պաղատ, Պատրա և Մուսուլ, ի դարձեղանք վաճառականութեան յիշեալ վայրաց:

— Գանի մը Աղդիւրացիք արտօնութիւն կը խնդրեն Բ. Դրանէն Պօլսի, Իսկիւտարն, Ետիքնէ և Պատրան կազմող լուսաւորելու համար:

— Առաջիկայ Մարտ ամսէն սկսեալ պիտի փոխուին թղթատարական գործառնող գոյնը:

— Հռովմէական Հայոց Ս. Պատրիարքն որ Հռովմ գնացած էր, վերադարձաւ:

— Վանայ քաղաքապետութեան դեղագործ Լուիսի որ Մալթայի և անգղիական հպատակ, մայրաքաղաք կը բերուի, ամբաստանուած լինելով թէ Վանայ վախճանեալ կուսակալ Համիս փաշայի տրուած դեղին մը մէջ թոյն խառնած և նորա մահուան պատճառ եղած է:

— Կայսերական հրամանաւ, ժամը 9 մըն արագութեամբ 2 չորեքուս և 3 չորեքուսակ պիտի շինուին, Վանայ ծովուն մէջ փոխադրութիւնները դիւրացնելու համար:

— Երեսօտեցող յոյն կրօնաւորք՝ յանաճման ժամանակաց հետէ Բեթղէհէմի վերայ բարձրացեալ խաչը վար առած և յունական խաչ դրած լինելով՝ մայրաքաղաքի Գաղղիական դեսպանատունն առ կառավարութիւնն

բողոքած և նախկին վիճակին վերահաստատութիւնը պահանջած է:

— Հռովմայ Պապը Ս. Գրիգոր պատուանշանի առաջին աստիճանը նոյնիսկ արտաքին գործոց պաշտօնատան հաշտակալ Դրիգոր Էֆէնտիի, և Պիոս Թ. պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ կայսերական թիկնապահ և Ահմէտ Վէֆիկ փաշայի որդի Շէֆիկ Էֆէնտիի:

— Յունաստանի թագաւորը Ս. Փրկիչ պատուանշանի ալ և ալլատիճանները նուիրեց Սէրֆիլէի կառավարիչ Ռէշատ փաշայի եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարաց ամենց տեղւոյն:

— Ներքին գործոց պաշտօնատունը ծանոյց դաւառական իշխանութեանց թէ՛ այսուհետեւ կառավարական պաշտօնատանց մէջ չարիւն ընդունուին այն անձինքն, որք որ և է վարժարանէ վկայական չունին կամ զուրկ են օրինական կատարելութիւններէ:

— Կրթական պաշտօնատան կողմէն դրուեցաւ ամէն կողմ, որ յետ այսօրիկ առողջապահական դասեր արուի մահմետականաց համայն երկրորդական վարժարանաց մէջ: Մեր ազգային վարժարանաց համար երբ պիտի լինի այս կարեւոր անօրինութիւնը, անպատճառ գործադրելու պայմանաւ:

— Բ. Դրան և Գաղղիոյ կառավարութեան կողմէն մէկմէկ պատուիրակ յատկապէս Գառնուս կերթան քննելու համար տեղւոյն գաղղիական հիւպատոսութեան այն դանդաղ թէ՛ տեղական կառավարութիւնը բռնաճարարած է զհիւպատոսարանն չորս ձեղայնացող ձերբակալութեան առթիւ, մինչդեռ տեղական կառավարութիւնը կը պնդէ թէ այդպիսի բռնարարութիւն տեղի ունեցած չէ, և ձեղայնացիք հիւպատոսարանէն 200 քաջ հեռի ոտականներէն ձերբակալուելու տեսն, երեք փախած ապստամբ են ի հիւպատոսարանն: Կըսուի թէ՛ այս դէպքին վերայ, Գաղղիական երկու մարտնաւը դէպ ի Պէրուլո ռզղուորեն են:

— Կրեւելէն Ալէքսէն ալ հեռագրեալ է թէ՛ տեղւոյն անգղիական հիւպատոսն յարաբերութիւնները դադարեցունելով կողմնայն կառավարութեան հետ՝ 20000 լիւրա տուգանք կը պահանջէ: Անգղիացի հպատակ մը սպաննուելուն համար մահուան դատապարտելով մը արձակման պատճառաւ, մինչդեռ կը կարծուի թէ արձակեալ է Պայրամի տօնի առթիւ, ներում չնորհուելով:

— Թաւրիզի արժէթուղթը պիտի ընդունուին ի հաշիւ ծխախոտի տրոց և դրամական տուգանաց, զորս ծխախոտ մշակողք պարտին անուղղակի տրոց վարչութեան կազմութեան մինչև ցըհաստատութիւն վարչութեան Ռէժիսի, և ի հաշիւ այն պարտուց՝ զոր ժողովուրդը մինչև 99 տարւոյ վերջը կը պարտի ծխախոտի ու մետաքսի տասանորդներէ և ողբելից ըմպելեաց տուրքերէ:

— Բ. Դրան առաջարկուել է զեղեղ Բուսիլի երկաթուղւոյ արժէթուղթոց պարգեւներն, և հրապարակէն արժէթուղթ դնել գո-

յացեալ դրամով: Կը կարծուի թէ արժէթուղթոց զիններն այսպէս կը բարձրանան մինչև 45-46 փրանք:

— Վարչական պաշտօնէից դատերու առթիւ կոչուած վկայք թէ՛ չքաւոր լինին՝ նոցա ծախքը պիտի վճարուի կառավարութեան անուրէն՝ անխառն կողմէն ուղուելու պայմանաւ:

— Անցեալ կիրակի Պէպէք հասարակաց պարտիկին մտերը Լաթիֆ Էֆէնտի անուն սրճարանատէրն իւր սեպհական տան վարձուց վճարումն յապաղեցնելուն համար՝ Լաթիֆ ձերբակալեցաւ արբանիս մէջ, ուր հանգարտ նստած հաց կուտէր, և խոստովանեցաւ ոճիրը: Սորա վերայ յիւմարութեան նշանք կը տեսնուին եղեր. մօտերս փորձեր է փետուրէ թերեւ առնուլ և թռչիլ, և այս պատճառաւ փնտսուել է կուրծքը: Սպանեալն 33 տարեկան էր և 3 որդւոց տէր:

— Անցեալ շաբթու Սէլանիկ այրիացաւ լինելով Արուստական վարժարանը, 4000 լիւրայի փնտս եղեր է: Իսկոյն հանգանակութիւն բացուել է առ ի վերաշինութիւն վարժարանին:

— Սիմնի անուն Ռուսիացի աղբային մը՝ որ նոր եկած էր մայրաքաղաք, ի Սամուռն ծանօթացեալ երկու անձանց հետ Ղաւթիկա ետգօ անուն հրէին պանդոկը գնացեր է. անդ զիշեղ երկու ծանօթք քննեց մը խմցուցեր են Սիմնի. իսկ զքը կորսնցուցեր է ինքզինքն, և յայնժամ ընկերները կորստուելով նուրա վրայի դրամները խոյս տուեր են, բայց ոտականութիւնն յաջուր է ձերբակալուել:

— Աղբարանիցի Սէնչիլէ հրապարակին վրայ Տըլալիլ անուն պանդոկէն հրդեհ ծագելով և տարածուելով՝ բազում փնտս պատճառուել է:

— Անցեալ չորեքշաբթի գիշերի փոթորիկ տեսն, Անատոլու Դաւադի բաղանիքին մէկ մասը փլուր, Բուսիլ-Գալաթ 1, Սարըլուր 2 և Սնատոլու-Գալաթ 1 տուն փլուր, քանի մը տանց պատերը կործանուել, և Իսկիւտարի մահմետական գերեզմանատան մէջ 70 էն աւելի նոճիք արմատախիւ եղեր են:

— Կորնոյ ղեկնորական հրամանատար Սայիտ փաշա՝ որ անկորնոյ կը ծառայէր բաւական ժամանակէ հետէ, մեռեր է:

— Մայրաքաղաքի ոստիկանութեան բանտին մէջ երկու բանտարկեալը կուր բռնուելով՝ մէկ կը զմիւսն սպաննէր է:

— Գոնեայի մէջ ժողովուրդն այս տարի չարաչար կը նեղուի ձմեռն տարաւայրման ոռոտկութեան պատճառաւ: Մօլն օխալին գինն 2 էն մինչև 8 դրուշ բարձրացեր է. 1 հաւն՝ որ 30 փաշայ է եղեր, 9 դրուշի վաճառել սկսեալ են:

— Ռուսմիոյ մէջ հեռագրական պաշտօնեայ ժողջի անուն անձ մը՝ որ մեծ գումար մը գողնալով փախած էր այս, այս շաբթու ձերբակալուելով զրկուեցաւ ի Պուքէշ:

— Ատանայի մէջ ձերբակալուել են ոսկերիչ Միլտիլ, Էմիլ և Քէօր Շապան, որք կեղծ դրամ

կը շինեն և շրջաբերութեան կը հանեն եղեր:

— Սարաթոմիւրքի Արշակ անուն անձ մը եռամեայ շղթայակալ աշխատութեան դատապարտեցաւ: Ետիքնէ դարու Աւետիս անուն ոսկերիչ մը վերաւորելուն համար:

— Դասթամանի պաշտօնական լրագիրը դրած է թէ՛ Մէտրէնի Ռէժիսի գործակալն ինքզինքը սպաննէր է՝ երկու գիր թողուլ որոց միով ներում կը խնդրէ ամուսնէն՝ զինքը վշտացնելուն համար, և կը պատուիրէ լաւ խընամել զաւակներն. իսկ միւսով՝ նուրի Էֆէնտի բարեկամին կը պատուիրէ՝ յիշիկուրի տանիլ կինն ու զաւակները:

Պատահան, Ասորեան, Պարսկ և Պարսկ: Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ՝ վճարեալ աստիճան առաջինը ընդհանուր դատախազի օգնականներէն Ահմէտ Պէյի: Սալիսէի աստիճան՝ Այտընի հահանգի Այսուրու գեղաբաղաքի Միւտի Մէհմէտ Էֆէնտիի: Երրորդ աստիճանի Մէհմէտիլէ՝ Կէլիպուրի Յունաց եպիսկոպոսին: Զորորդ աստիճանի Մէհմէտիլէ՝ Պէյլէպուրի հիւանդանոցի բըժիշկներէն Աղբարանդ Էֆէնտի: Երկրորդ աստիճանի Մէհմէտիլէ՝ Տուրանի նորընտիր կառավարիչ Ռէշատ Էֆէնտի: Սանիլէ Միւթէ մայրիկ աստիճան՝ Երւրդի պատան հեռագրատան տնօրէն Վէհպի Էֆէնտի: Սանիլէի երկրորդ աստիճան հեռագրական և թղթթատարական վարչութեան թղթթալիսութեանց գիւսանի առաջին քարտուղար Ռիդա Էֆէնտի: Սալիսէի աստիճան՝ Պոլսոյ հեռագրատան պաշտօնեաներէն ձեմալ Էֆէնտի, և Կէլիպուրի հեռագրատան տնօրէն Սամի Էֆէնտի: Երրորդ աստիճանի Օսմանիլէ՝ Գրէտի իննէ դրամատան տնօրէն Պ. Լէոն Լըմուսնի: Սալիսէի կուսակալութիւն օգնական անուանեցաւ Ալի Շէֆէթ փաշա: Գառնուսի դայմադամ կարեւորաւ Դանտէրի դայմադամ Մուհարրէմ Էֆէնտի: Սալիսէի աստիճան՝ Գաթթամանի հահանգի անտառաց առաջին քարտուղար Շէրիֆ Ալի Էֆէնտի:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Գերմանիոյ դահաժառանգ իշխանին հիւանդութեան վիճակին վերայ նորագոյն ծանօթութիւնը բողոքողին ծանր են:

— Հալապայի Սիբիլիէի հօգօրագոյն ընկի թագաւորաց մին, Ամաթիկայի թագաւորը մտեր է ընդ հալապիկութեամբ տէրութեան Բորթուկայի:

— Ռուսիոյ կայսրը մեծաքանակ ընտիր խալեար զրկեր է առ իշխանն Պիդմարգ:

— Ռուսիոյ համալսարանական խոռվութեանց առթիւ ձերբակալեալ հարկւաւոր ուսանողաց մէջ քանի մը Հայ ուսանող ալ կան եղեր:

— Մոսկուայի համալսարանը վերաբացուել է կայսերական հրամանաւ:

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը բազում թնդանօթ և ուղղանիւթ նուիրեր է կառավարութեան Պարսից:

== Հունգարիայէն յԱմերիկա գաղթողաց թիւը տարուէ տարի կաւելնայ։

== Ի Պէրլին կրօնական ընկերութիւնը յատուկ մարմին մը կազմած են՝ աւետարանական և բարոյական քարոզութեամբը գործաւոր դասն անկրօնութեան և ընկերաբարեկամութեան հակումներէ խորընջելու նպատակաւ։ Այս մարմինը կը նախագահէ Կիլոմ իշխանն, և բարեպաշտ մեծատունը մեծ դուռներէն կը նպաստեն։

== Ի Պէրլին Արևելագիտացնոր մասնախումբ մը կազմուեցաւ Պարսկաստանի մէջ հնութիւններ որոնելու նպատակաւ։

== Ի Սալփորտ, Մանչէսթըրի մօտ, Ալքսանդր Տէրպիլսկիի հարուստ նպարավաճառ մը որդին և նորա ընտանիքը տեսնել գնացած ատենն երկար ժամանակ ի դուր տանը դուռը բացելէն ետքը, ստիպուել է պատուհանէ մը ներս մտնել, և մեծաւ սոսկմամբ տեսնել որ որդին, նորա կինն ու վեց որդիք այլ և այլ տեղերէն մէջ մեռած և դէտիկը փռուած են։ Որդին դեղագործ է եղեր. տան մէջ քանի մը նաւակ դռներ են, և անոնցմէ իմացուել է թէ այլ և կին որոշեր են վերջ տալ իւրեանց կենաց, և թէ որդին նախ կինն ու զաւակները և ապա զինքը թունաւորեր է։

== Ռուսիոյ կայսրն հրապարակային պարսաւանաց ենթարկելու և պաշտօնանկ ըրեր է առաջին բանակին հրամանատար Պորթլէյ Դոյլի իշխանն՝ իւր թոռն լուսեւրական դասնութեամբ մկրտել տալուն համար։

== Անգլիոյ խորհրդարանը բացուեցաւ։ Թագուհւոյն ճաւին մէջ ո՛րեւէ յիշատակութիւն չկայ եւրոպիոյ արդի քաղաքական կացութեան և պոլիտրական խնդրոյն վերայ։ Բայց ծանուցեալ է թէ համայն տէրութիւնը ապահովութիւններ կուտան և բարեկամական զգացումներ ու բաղձանք կը յայտնեն ընդհանուր խաղաղութեան պահպանութեան համար։

== Իտալիոյ կառավարութիւնն Յէն Յ ֆրանզի բարձրացոյց արմատաց մարտերը։

== Աւստրիոյ կայսրը զինուորական պաշտօնատունն երթալով կէս ժամու չափ ժամանակ մնացեր է անդ։

== Իերմանիոյ համայն վեհապետը շնորհաւորեր են Պիլզնի իշխանն Ալքային ժողովոյ մէջ զինուորական փոխառութեան ծրարներն առթիւ արտասանած ատենախօսութեանն համար։

== Ռուսիոյ կայսրն ըսել է թէ «Պիլզնի իշխանն իրաւունք ունի պատերազմ չեմ ուզեր ես»։

== Իերմանիոյ կայսեր թոռն Կիլոմ իշխանն հացկերութի մը մէջ ըսել է. «Գիտեմ թէ պատերազմասիրական դիտմունք կը վերադրուին ինձ. ամենայն ժամութեամբ կը բողբոքմ այս զբոսարարութեան դէմ։ Աստուած պահէ՛ զիս այդպիսի յիմարութեանէ։ Բայց զինուոր եմ և կը կրկնեմ Պիլզնի իշխանի խօսքը թէ բաց յԱստուծոյ, և ոչ մէկէ կը վախնամք աշխարհի վերայ»։

== Իտալացիք որ տարիէ մը հետէ կը պատրաստուէին անց

եալ տարի Հապէշաց կողմանէ իրենց կրած պարտութեան վրէժն հանելու դիմումը, այս օրերս դարձեալ յաղթուել են։ Այս երկրորդ պարտութիւնն ալ ի հարկէ գէշ ազդեցութիւն կընէ Իտալիոյ մէջ, և միանգամայն յեւրոպա կը նուստանայ իտալական զինուորութեան համար։ Արդ կը կարծուի թէ Իտալացիք տակաւին մեծ դժուարութեանց պիտի պատահին, վասն զի Հապէշ արդէն պատերազմիկ լինելէն զատ, բազմաթիւ են քան զԻտալացիք, զորաւոր զիրքեր ունին և կը դանդաղին Ռուս ու Գաղղիացի սպայից հրամանատարութեան ներքեւ։ Կրտուի նաեւ թէ Ռուսը ի ծածուկ կօժանդակեն Հապէշաց զանոնք ի ծոց ռուսական եկեղեցւոյ մուծանելու համար, և Գաղղիացիք ձեռնտու կը լինին նոյա՛ զԻտալացիս նորանոր պարտութեամբ առակ նշաւակի ընելու գիտաւորութեամբ։

== Ռուսիոյ երեսփոխանական ընտրութիւնը քաջան։ Կառավարութեան կուսակից երեսփոխանը 126 են, իսկ ամեն կուրգի ընդդիմադրաց թիւն է 53։ Եւ ոչ մէկ կառավարութիւն աշխարհ ստուար մեծամոտնութիւն ունեցած է խորհրդարանին մէջ։

== Սերպիոյ արքայն յայց ելելով Սերպիոյ գետնութեանց ուղեգրութեան Սկադէմիային, որ իւր հովանաւորութեան ներքեւ կը գտնուի, իւր անձնական զանձէն տարեկան 100,000 ֆրանք յատկացուցեր է, փախալ յայտնելով որ այս դրամը գործածուի Սերպիոյ ազգին ու երկրին և զեղային յատկութեանց վերայ խուղարկութեանց և ուսումնասիրութեանց համար։ Ակադէմիային նախագահն այս առթիւ շնորհակալեաց ուղերձ մը արտասանելով ըսել է թէ «Փոթորիկը կենաց կրնան անհետել ժողովրդոց բազում յաղթութիւններն, սակայն յաղթանակը գիտութեանց ու արուեստից կը դիմակալեն աւելն լուսնից և աղետից, որոց կրնայ ենթարկուի երկիր մը»։

== Խրուածք որ ըստ հասարակաց կարծեաց վայրագ կը համարուին ընդհանրապէս, կրթական մեծ յառաջդիմութիւններ կրնան վերջին ժամանակներս։ Ի Խրուածիւ կրթական բազում հաստատութիւններ ունին և այս օրերս ալ Համալսարան մը հիմնեցին իրենց երկրին քաղաքամայր Ալիսաբի մէջ, և տեղւոյն Արքեպիսկոպոսն ալ 30000 ֆիօրին տուաւ ի նպաստ սոյն հաստատութեան։

== Ի Սերպիա երկու եօթնեակ յառաջ սուգ բռնեց ժողովուրդն ի պատիւ յիշատակի Ռեյնլա՛ Սմէն դէն անգլիացի մատենագրին, որ մեռաւ ի Լոնտոն, և որ Սերպիոյ երկրին ու պատմութիւնը ծանօթացնելով Եւրոպիոյ բարեբարած է Սերպացի։

== Ի Գաղան այս առաջին անգամ Թաթար լեզուաւ թատերադրութիւն մը հրատարակուել, և Խրկզքերէն պաշտօնական թերթի մը հրատարակութեան արտօնութիւն տրուել է։

== Իերմանիոյ ազգային ժողովն ընդունեց զինուորական զօրութեանց յաւելման համար կառավարութեան կողմանէ առա-

ջարկեալ փոխառութեան օրինաւան ծրագիրն։ Իսկ մերժեց՝ ընկերակալականաց դէմ նոր խտուծութիւններ ի դործ դնելու առաջարկութիւնը, մանաւանդ երկրէն արտաքսելու իշխանութիւնը, զոր կառավարութիւնը կը պահանջէր։

ՍՅՈՒՆԻ ՍՅՈՒՆԻ

XX Մեղադրեալ։ - Գերմանացի գաղթականք յԱւստրալիա փորձեցին բանջարեղէններ և պտղատու ծառեր հասցնել։ Ի սկզբան ծառերը չուտով աճեցան և առատ ծաղիկ տուին, բայց յետոյ չպտղաբերեցին։ Գաղթականք այս անրապոյթիւնը տեղւոյն կրիմա-յին վերադրելով՝ սկսան ծառերը կտրել։ Սակայն, նոր գաղթականաց մին՝ որ իւր հետ մեղու բւրած էր, և նորա դրացիք իւրեանց պարտիզաց նոր ծառերէն յանակնկալս առատ պտուղ տուին նոյն տարին։ Այս պատճառաւ այժմ մեղուարուծութիւնը շատ զարգացած է Աւստրալիոյ մէջ։ Հետեւաբար հաստատուած է որ՝ այս երկրին մէջ միոյն մեղուներու գործակցութիւնը պակաս էր, որք ծառոց ծաղկանց վրէժն կորցնելով, նոցա պղտատութեան կը նպաստեն։

XX Ռեպուբլիկէ Ժոն։ - Յիսթորիայի մէջ դանձալին պաշտօնեաց Միքէլ Բիանո, Բիանո տեղակալին հայրը, մօտերս յոն կործ մեռաւ՝ դերութեան վերադարձող արդւոյն հետ կէս ժամ տեսակցելէ յետոյ։ Սա Հապէշ շատտոնի մէջ քերի բռնուած էր։ Երբեմնայն անպաի ուրախութիւնն իւր մահուան պատճառ եղաւ։

++ Մեղադրեալ Նահապետ Բիւր։ Բիւր ժամանակի մէջ զարմանալի արագութեամբ ստուարացած է։ Դանակցութեան հաստատութեան ատեն երկրին բնակչաց թիւն 3 միլիոն էր, այժմ 60 միլիոնի չափ է։ 2 քիլոք քաղաքը 1830 ին հաստատուելու ատեն 30 հազի բնակիչ ունէր, իսկ այժմ 260000 է։ 25 տարու մէջ Միւրացեալ Նահապետ քաղաքացիութիւնը կրկնապատկեալ է։

++ Վեիստեալ Պիտագորաս։ - Դանի մը տարի յառաջ վտանգեալ հաշակաւոր նախարարներն Անգլիոյ և գրողէտն Լորտ Պիլքոնսֆիլդ մեծ հարստութեան տէր էր, իւր տաղանդը պաշտօնը կնոյ մը կտակէն ժառանգելով. բայց սակաւուց ծանօթ էր կտակին ինչ պարագաներէ թերադրեալ լինելն և կտակարարուհւոյն ազգութիւնը։ - 1851 ին, Լոնտոնի տիեզերական Արուեստահանգիսին ժամանակ, անձանթ կին մը կը գըրէ առ Պիլքոնսֆիլդ թէ զինքը տեսնել կուզէ. բայց նա որովհետեւ կտակարարութեան կողմանէ պաշտօն մ'ունէր Արուեստահանգիսին կամքէն վեր պատճառներով դադրած էր, այս անգամ որպէս պարտութիւնն անդրադարձնելով կազմեալ կը վաճառուի ամէն Հայ դըրալվաճառաց, և մասնաւորապէս Յ. Գալաֆեան և Սոնճի Պոլոս աղաներու խանութները։

Գին 6 դրուշ Կեդրոնատեղին է Հրատարակչին տղարանը, Կ. Պոլիս, Րիզա փաշա խան, Թիւ 3։

ԱՌԵԻՏԻԱԿԱՆ ԹՈՒԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ Թորիքց. - Մ. Ա. Ր. Ս. Ն. Սոյն ընտիր և զիւրուսոյց Թուարանութիւնն, որ միակ է իւր տեսակին մէջ, ի լոյս բնծայուեցաւ։ Դիւնն է խաւարարութիւնը կազմակերպ 12 դրուշ։ Կեդրոնատեղին է Բուրատոն Մանկանց Հանգիսի խմբագրատունը։

անձանթութեան քաղաքեալ կը պատմէ թէ ինքը Հնդկաստանի մէջ մեծ քաղաքութիւնները ընող զինուորականի մը այրին է, զաւակ չունի, և բողբոքին յաւերժութեալ է Լորտ Պիլքոնսֆիլդի տաղանդէն, ուստի որոշած է զնա իրեն ժառանգ ընել։ Պիլքոնսֆիլդ ամուսնէն իմանալով զայս՝ իւր կատակ մը կնիկաւ յայտարարութիւնն, և կատակի ձեւով նամակ մը կը գրէ գինքը պաշտօնին թէ իրեն ժառանգորդ լինի կը հաւանի։ Մի քանի օր վերջը երբ Պիլքոնսֆիլդ խորհրդարանը կը մըտնէր, նամակ մը յանձնեցին իրեն. գրաւանը գրաւ, և զբաղեալ լինելով՝ մի քանի շաբաթ մոռցաւ բանալ և կարդալ. հետոյ ուրեմն յիշելով բացաւ և տարաւ հոկոթիւնէն հասկցաւ. անձանթութեան ցրիւ իր կամ էր 1000 իրոյն փոխանակաբեր մը, յուսալով որ առաջիկայ ընտրութեանց առթիւ վրէժի ծախուց համար կրնայ օգտակար լինի։ Պիլքոնսֆիլդ այնուհետեւ իւր սիրելի թղթակցին այցելեց. կինն այս պատահ առթիւն օգուտ քաղելով ցուցուց կըտակն որով իւր բոլոր հարստութիւնը Պիլքոնսֆիլդի կը թողոյր, պայմանաւ որ Պիլքոնսֆիլդ առ ինքն այցելէ տարին երկու անգամ։ Երեք տարին ետքը կինը մեռաւ թողելով 50000 անգլիական իւր պատրաստ դրամ, մեծ քանակութեամբ սակաւագիւտ ֆաբրիկներ, թանկագին գոհարեղէններ, մատենադարան մը և գեղեցիկ տուն մը։ Պիլքոնսֆիլդ այդ գումարով պարտքերը վճարեց, ազատեցաւ դրամական անպատեհութիւններէ, և ինքզինքն բոլորովին գրադիտական աշխատութեանց և քաղաքական գործոց տալով մեծ հաշակ հանեց։ Յայտնի է թէ Պիլքոնսֆիլդ հրէական ծագումն ունէր։

Մամուլ խախտեալ զաւելուածութիւն արտօնաբեր Գեորգ Էֆէնտի Ալպլեան. Միւրիլին ընտիր ձեւութաւ և ծառ, Թիւրոտոն պատուական զինն և Իգլիկին ընտիր օգի բերել տուած է, և աժան գնով կը վաճառէ Գալաֆեալ Բէնէշիպիս-պաղար Իսիս խան։

Հրատարակուեցան Արիւսեան Միւրան Էֆէնտի Թուրք, Հայ և Գաղղիերէն բաւարանին 19, 21 և 22 դրուշներն։

ՄԵԾԱՊԱՏԻԻ

Մ Ո Ւ Ր Ս Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր

Գրեց. - Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Հրատարակիչ. - Ս. Պարտիզանեան Հայաւաւոր Յ. Յ. Պարոնեան Էֆէնտի Երգիծաբան Գրի արդիւնքները սոյն զաւելուածին վրաստանութիւնն, որ երբեք թերթ առ թերթ հրատարակուելով մեծ ընդունելութեան արժանացած, այլ սակայն հրատարակչին կամքէն վեր պատճառներով դադրած էր, այս անգամ որպէս պարտութիւնն անդրադարձնելով կազմեալ կը վաճառուի ամէն Հայ դըրալվաճառաց, և մասնաւորապէս Յ. Գալաֆեան և Սոնճի Պոլոս աղաներու խանութները։

Գին 6 դրուշ Կեդրոնատեղին է Հրատարակչին տղարանը, Կ. Պոլիս, Րիզա փաշա խան, Թիւ 3։

ԱՌԵԻՏԻԱԿԱՆ ԹՈՒԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Թորիքց. - Մ. Ա. Ր. Ս. Ն.

Սոյն ընտիր և զիւրուսոյց Թուարանութիւնն, որ միակ է իւր տեսակին մէջ, ի լոյս բնծայուեցաւ։ Դիւնն է խաւարարութիւնը կազմակերպ 12 դրուշ։ Կեդրոնատեղին է Բուրատոն Մանկանց Հանգիսի խմբագրատունը։

ՄՈՒԹՅՈՒՆ ԿԻՒՏԵՍԹԵ

Թորիքց Միւրան Արիւսեան. - Կը պարտեալի Թուրք ձեռագրիկը դըրուած այլ և այլ մարշակ, փոխանակաբեր, անարարագիր, պայմանագիր, փոխանորդագիր, իմաստալէր, սղեւագիր, շնորհաւորագիր, նամակ, պատուանոց, և բազում հասցեի ձեւեր։ Ընտիր կազմ և տպագրութիւն, գին 100 փարայ։ Հինգ հատէ աւելի առնողներու հարկերն 25 դեղէ։

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ

ԱՌԱՐԵՒԱԿԱՆ ՍԵՆԵԿԵՆՈՒՅՑ

ՍԵՆ

ԱՂԹԱՄԱՐ ՈՒ ՍԻՍ

Գեր. Տ. Մատթէոս Երվանդատ Իգլիկեան գրած է Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ ընդհանրական հայրապետութեան, և Աղթամարոյ ու Սոյ կաթողիկոսութեանց հաստատութեան, իրաւասութեան և պարտուց ու պաշտման վրայ, պատմութեամբ արձանագրութեամբ և հին ու նոր վաւերական պաշտօնագրով հաստատելով զամենայն։ Ընթերցողն ինչի ծանօթութիւնն իտանայ Հայաստանեայց Հայրապետութեան և Աղթամարոյ ու Սոյ անցեալ և ժամանակակից վիճակաց վրայ։ Գեր. Իգլիկեան քաջ հետազոտած ու իմաստասիրած է զայս ամենայն, և լուսաւոր ծանօթութիւններ կը ծայէ հետաքննին Հայոց։ Գրքին սկիզբը դրուած ցանկը աչքէ անցունողն պիտի տեսնէ, թէ որչափ նշանաւոր անցքեր նշանակեալ են իմաստի, և քանի նուիրական ու մեծարկի է Հայկական հարստութեանց միակ մնացորդն եղող Հայրապետութիւնն։ Կարծէ, որ ամեն Հայ թանգարանի մէջ գլխաւոր տեղ մը բռնէ այս Գրքը։

Կգտնուի լրագրոյս գրատեսեալը, Կ. Պոլիս Պաղք-բաղար Եփէն-խան վերի յարկ թիւ 16։ Պողէ-գործը Զրաւաճառ Պոլոս աղայի խանութը կը բաղկանայ 1300 երեսէ։

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒԼԼՈՒԻՒՆ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիտ ընտիր է սոյն դեղանաւորը, և ամեն վրային տկարութեան, ու ժաթափութեան և տկարութեան համար կը ընթէ անհետ կընէ ամեն տեսակ անպարտկարգութեանց հետքերը։ Սերտի և երկխմանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մը ունի. արիւնը մաքրելով՝ նոցա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ և գրգռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ։ Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ որտախտաւորութիւն, կծուութիւն, մաղձալին հիւսկութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կողքի, զլին ցաւեր կանխ, մարսողութիւնը կը կապաւորէ, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն արտադրութիւնները որ շատ անգամ զանազան հիւսկութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ և բնական դիւրը կը դնուի։

ONCIENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՈՒԹԻՒՆ

Մորթային հիւսկութիւն և վերք բուժելու մասին ունեցած պայտանկան յատկութեանցը Հայաւաւորը նաեւ ուրիշ դեղ մը։ Հին կամ նոր թուրքաւոր վերքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շիրիկեցի), որունից և ստեանց վերքեր կամ բոլորովին կանգնին և կամ կաւանան. օգտակար է նաեւ հարբուխի, հաղի, սրտի բարդութեան, մանաւանդ յօդալու (եկ) ըստած հիւսկութեան։ Իւր կաղդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբ խոլ (մըրմա) հիւսկութեան արտադրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը խմբարուէ։

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր անի վրայ, որ կը դառնուի առանց դեղալուծումներու ըլլով, և մասնաւորապէս Պողէ-գործը Թաշ-խանի կողմէր Պ. Դասպարեանի դեղորայքը, Թիւ 7, կը ծախուի։

Աւելի առնել ուղղորդ կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթոր Հայրուհի Ի Լոնտոն Օքսֆորտ փողոց թիւ 533։

ՏՆՈՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻՊԵՐԵԱՆ

Կ. Պոլիս 21էք-բաղար Թիւ 21